

Torkiv ilu aknalaua

Nii mõnigi algul armas taimeke muutub suuremaks kasvades torkivaks tigidikuks.

Toataimede seas on torkijaid omajagu. Mõnel on "relvad" peidus lehtede all (tsitruselised), mõnel on relvadeks esmapilgul kahjutuna tunduvad lehed (agaav, aaloe), mõni on üleni relvastatud (kaktuselised).

Taimed kaitsevad end astelde või ogadega. Astlad kujunevad lehe või võsu, harva juure muundumisel, neid esineb sagedamini kuivade kasvukohade taimedel (kaktuselised, piimalilled). Oga on kattedkoe ja selle all asuvate kudede rakkudest tekkinud tugev terav väljakasv. Oga saab tavaliselt kergesti ära murda. Nendega on varustatud kibuvitsad, roosid, vaarikad jpt.

Enne kui toote koju või kontorisse mõne torkiva taime, mõelge ohutusele. Torkehaavad on valusad ja paranevad visalt. Tundlikumal inimesel võivad need koos mürgise taimemahlaga esile kutsuda allergilisi reaktsioone.

Torkijaid ei maksa kindlasti panna lastetuppa. Ka mujal tuleb neile leida ohutu koht, kus nad kaela ei saja või me neile otsa ei kuku. Suuremad taimed tasuks kindluse mõttes korralikult toestada. Paremini seisab püsti savipott, mida võib omakorda raske mate kividega tasakaalustada.

Torkijate transportimisel ja ümberistutamisel kandke tugevaid nahkkindaid, abi on ka taime ümber seotavast tihedast kangast või paksust paberist. Suurema taime puhul on parem tegutseda kahekesi.

Torkivad taimed on kaunid, neile tuleb leida vaid sobiv ja ohutu kasvukoht. Nii mõnestki võib ajapikku saada tõeliselt efektne pilgupüüdja ning paljud pakuvad ka lummatavat õieilu.

Kaktused ja teised sukulentid vajavad võimalikult päikeselist kasvukohta. Kastmisega ärge liialdage, nad ei talu mullapalli läbivettimist. Kasutage vett hästi läbi laskvat ja veidi lahjemat lillemulda.

■ **Tutt-paksjalg** (*Pachypodium lamerei*) võlub oma jämeda, kuni meetri kõrguseks kasvava tüvega, mille tipus asetsevad kodarikuna piklikud lehed. Vanemad taimed, kes on kasvanud sobivais tingimuses, võivad üllatada ka kaunite valgete õitega.

REPRO

◀ Tutt-paksjalg.

▼ Kolmekandiline piimalill.

■ **Agaavil** (*Agave*) pole ogasid ega astlaid, kuid see-eest on tema lehtede servad hambulised ja tipud ebameeldivalt teravad. Vaatamata sellele, on agaavid väga atraktiivsed lõunapoolsete aknalaudade kaunistajad.

■ **Aaloe** (*Aloe*) lehtede servad on samuti hambulised ja tipud teritunud. Vältige ülekastmist, sest siis on mädanikud kerged tulema.

■ **Särav piimalill** (*Euphorbia milii*) ehk kristusekroon on vanaemaade aegadest tuntud populaarne vähenõudlik toataim. Kaunite õite ja lehtede varjus on peidus asteldegavarred. Kärpimine hoiab kasvu kontrolli all ja soodustab harunemist.

■ **Kolmekandiline piimalill** (*Euphorbia trigona*) on suureks kasvades tõeliselt võimas pilgupüüdja. Ta on vähenõudlik ja pikaealine. Vajab palju valgust, varjulises kohas jäävad varred

Näsakactus.

nõrgaks, on helerohelised ja lamedad. Lühikesele kuivaperioodile reageerib taim lehekeste langemisega.

■ **Grusoni siilkactus** (*Echinocactus grusonii*) on tuntud ka kui kullakera: kogu taime katavad kuldkollased pikad tugevad astlad.

■ **Näsakactus** (*Mammillaria*) on rohkelt õitsev kaktuseperekkond, keda on ka algajal kaktusehuvilisel lihtne paljundada. Armastab veidi savikat mulda. Istutusnõu olgu pigem madal.

■ **Viigikactus** (*Opuntia*) on rahvas seas tuntud ka kui ämmakeel. Tema lihavad, enamasti lapikovaalsed varrelülid on teravate asteldegavarred, mille alusel asetsevad kimpudena glohhiidid. Need jäävad kergesti naha külge ning neist on väga tülikas vabaneda.

■ **Tsitruselised** (*Citrus*) – sidruni-, greibi-, mandariinipuu jt – on asteldegavarustatud väikesed puud või põõsad. Nad eelistavad kasvada võimalikult valguses, vajavad happelist mulda.

ASTRID LEPIK

www.aialeht.ee